

जनः कैकेयीव्यतिरिक्तःसर्वोपि ॥ इमां निरुतिं वरलक्षणशास्त्रं संश्रित्येत्यस्यस्थितायाइतिशेषः ॥ ७ ॥ ८ ॥ नेत्राभ्यांउपलक्षितः ॥ ९ ॥ औपवाहं वाहनमात्रोपयुक्तं युद्धानर्हमित्यर्थः ॥ युक्ता योजयित्वा योज्येतिपाठेप्येवमेव परं दक्षिणस्यामितिशेषः ॥ १० ॥ साधुर्वीरोरामः पित्रामात्राच वनंनिर्वास्यतेयत् अतःगुणवतांपुंसा गुणानांफलं एवंनिर्वासनरूपमुच्यतेशास्त्रेणेतिमन्ये इतिदुःखातिशयाडुक्तिः ॥ उत्प्रेक्षालंकारः ॥ ११ ॥ रथंयोजयित्वा तत्ररामसन्निधौययौ ॥ १२ ॥ आचक्षे रथउपस्थितइत्युक्तं

एकस्याःखलुकैकेय्याःकृतेऽयंविद्यतेजनः॥ स्वार्थेप्रयतमानायाःसंश्रित्यनिरुतिंत्विमां ॥ ७ ॥ एवमुक्तातुवचनंवाप्येणविहतेन्द्रियः ॥ रामेतिसकृदेवोक्ताव्याहर्तुनशशाकसः ॥ ८ ॥ संज्ञांतुप्रतिलभ्यैवर्तुतात्समहीपतिः ॥ नेत्राभ्यामश्रुपूर्णाभ्यांसुमंत्रमिदमब्रवीत् ॥ ९ ॥ औपवाहंरथंयोज्यत्वमायाहिहयोत्तमैः ॥ प्रापयैनंमहाभागमितोजनपदात्परं ॥ १० ॥ एवंमध्येगुणवतांगुणानांफलमुच्यते ॥ पित्रामात्राचयत्साधुर्वीरोनिर्वास्यतेवनं ॥ ११ ॥ राज्ञोवचनमाज्ञायसुमंत्रःशीघ्रविक्रमः॥ योजयित्वाययौतत्ररथमश्वैरलंकृतं १२ ॥ तंरथंराजपुत्रायसूतःकनकभूषितं ॥ आचक्षेऽजलंकृत्यायुक्तंपरमवाजिभिः ॥ १३ ॥ राजासत्वरमाहूयव्यापृतंवित्तसंचये ॥ उवाचदेशकालज्ञोनिश्चितंसर्वतःशुचिः ॥ १४ ॥ वासांसिचवरार्हाणिभूषणानिमहांतिच ॥ वर्षाण्येतानिसंख्यायवैदेत्याक्षिप्रमानय ॥ १५ ॥ नरेन्द्रेणैवमुक्तस्तुगत्वाकोशगृहंततः ॥ प्रायच्छत्सर्वमाहृत्यसीतायैक्षिप्रमेवतत् ॥ १६ ॥ सासुजातासुजातानिवैदेहीप्रस्थिता वनं ॥ भूषयामासगात्राणितैर्विचित्रैर्विभूषणैः ॥ १७ ॥ व्यराजयतवैदेहीवेशमतत्सुविभूषिता ॥ उद्यतौऽश्रुमतःकालेखंप्रभेवविवस्वतः

॥ १८ ॥ वान् ॥ १३ ॥ वित्तसंचयेव्यापृतं धनाध्यक्षमित्यर्थः निश्चितंवचउवाचेत्यन्वयःसर्वतःशुचिः इहामुत्रानृणः ॥ १४ ॥ एतानिवर्षाणि चतुर्दशवर्षाणि ॥ एतेन एतावानेववनवासोनाधिकइतिपुनर्दार्ढ्यायध्वनितं ॥ १५ ॥ प्रायच्छत् धनाध्यक्षः ॥ सममेवेतिपाठेवचनसमकालमेवेत्यर्थः ॥ १६ ॥ सुजाता अयोनिजा सुजातानि सामुद्रि कोक्तलक्षणवन्ति गात्राणीत्यन्वयः ॥ १७ ॥ उद्यतःउदयंप्रामुवतः काले प्रातःकाले ॥ अनेनलेशतोपिविषादराहित्यंतस्याःसूचितं ॥ १८ ॥